

MKA

8.4.2024

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

StV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 2 §:n sekä lastensuojelulain 27 ja 41 §:n muuttamisesta (HE 16/2024)

Suomen Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto otsikon asiasta.

Lääkäriliitto pitää esitystä pääosin kannatettavana. Lain siirtymäaikojen tulee olla realistisia, joten tuemme ehdotettuja siirtymäaikojen pidennyksiä. Järjestelmä- ja lainsäädäntömuutoksissa aiemmin huomiotta jäänyt terveyssosiaalityöntekijöiden tiedonsaantioikeus (64 §) edesauttaa potilas- ja asiakasystävällistä toimintaa. Pidämme käytännön toiminnan kannalta erittäin tervetulleena myös 54 §:ään esitettyä lisäystä lähetteen ja hoitopalautteen luovuttamisesta ilman erillistä luovutuslupaa tai suostumusta.

Ongelmallisena näemme palvelunantajan määritelmän. Esityksen perustelut ja ehdotettu pykälän sanamuoto eivät täysin vastaa toisiaan. Lausuntokierroksella määritelmän sanamuodossa oli nimenomaisesti mainittu yritys, koska yksityinen elinkeinonharjoittaja -termi ei kata mm. osakeyhtiömuotoista toimintaa. Perusteluissa puhutaan edelleen yrityksestä. Pykälän sanamuodossa sen sijaan on käytetty termiä yhteisö (poistettu sana julkisoikeudellinen) ja siihen on lisätty säätiö. Esimerkiksi tuloverolain 3 §:ssä on määritelty yhteisö seuraavasti: "Yhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa:

- 2) hyvinvointialuetta ja hyvinvointiyhtymää;
- 3) kuntaa ja kuntayhtymää;
- 4) seurakuntaa ja muuta uskonnollista yhdyskuntaa;
- 5) osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säästöpankkia, sijoitusrahastoa, erikoissijoitusrahastoa, yliopistoa, keskinäistä vakuutusyhtiötä, lainajvästöä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä, säätiötä ja laitosta;
- 6) ulkomaista kuolinpesää;
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitettuihin yhteisöihin verrattavaa muuta oikeushenkilöä tai erityiseen tarkoitukseen varattua varallisuuskokonaisuutta."

Epäselväksi jää, minkä lain tai määritelmän mukaista yhteisö-termiä esityksessä tarkoitetaan ja jos tulkinta-apua haettaisiin tuloverolaista, miksi säätiö mainitaan erikseen. **Olennaista on, että asiakastietolain palvelunantajan määritelmä kattaa sekä yksityiset terveysterveyspalveluyritykset (esim. Terveystalo, Mehiläinen) että itsenäiset ammatinharjoittajat toimintamuodostaan riippumatta.**

Vertailun vuoksi todettakoon, että sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetussa laissa palveluntuottaja on määritelty seuraavasti: 2)... hyvinvointialuetta, Helsingin kaupunkia, HUS-yhtymää, valtion liikelaitosta, itsenäistä julkisoikeudellista laitosta taikka evankelis-luterilaista tai ortodoksista kirkkoa tai edellä mainittujen kirkkojen seurakuntaa tai seurakuntayhtymää sekä **osakeyhtiötä ja muuta yhtiötä, julkista ja yksityistä yhteisöä, osuuskuntaa, yhdistystä, säätiötä ja yksityistä elinkeinonharjoittajaa**, joka tuottaa 3 kohdassa tarkoitettuja sosiaalipalveluja tai 4 kohdassa tarkoitettuja terveysterveyspalveluja;

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO

Mervi Kattelus
terveyspolitiikan asiantuntija